11. základní škola Plzeň,
Baarova 31, 301 00 Plzeň
Tel.: +420 378 028 601
Email: skola@zs11.plzen-edu.cz

HODNOCENÍ

MINIMÁLNÍHO PREVENTIVNÍHO PROGRAMU ŠKOLY

ŠKOLNÍ ROK 2025/2026

Zpracoval: Mgr. Marek Chaloupka,
školní metodik prevence

Schválila: Mgr. Vladimíra Holá,
ředitelka školy

Obsah:

1. Úvod
2. Cílové skupiny MPP
3. Organizace MPP
4. Uskutečněné akce MPP
5. Vyhodnocení akcí MPP
6. Způsoby realizace MPP
7. Spolupráce s jinými institucemi a organizacemi
8. Údaje o prevenci a přijatých opatřeních k řešení sociálně patologických jevů a rizikového chování ve škole
9. Závěr

1. Úvod

V průběhu školního roku 2025/2026 byly plněny všechny konkrétní i obecné cíle v primární prevenci. V případě potřeby a dlouhodobé absence některých žáků pedagogové využívali možnost výuky prostřednictvím Školy online či platformy Microsoft Teams. Rodiče měli také možnost konzultovat své dotazy v rámci třídních aktivů, konzultačních hodin či individuálních schůzek s jednotlivými pedagogy.

Minimální preventivní program (MPP) měl ve školním roce 2025/2026 tyto hlavní úkoly: Pro 6.třídy se uskutečnil adaptační kurz, aby se žáci v novém třídním kolektivu na II. stupni lépe začlenili. Proběhla také vícedenní turistická exkurze pro 5. ročníky.

Dále bylo zapotřebí zvýšit informovanost žáků zejména v oblastech **krádeží a vandalismu**, **duševního zdraví** (stres, úzkosti, deprese, sebepoškozování), **šikany** a **kyberšikany** a problematiky **sociálních sítí**, návykových látek, kriminality mládeže, rizikového sexuálního chování a zdravého životního stylu.

Žáci mohou již dlouho řadu let ve škole pro řešení svých problémů využívat „schránku důvěry“. Zde mohou anonymně svěřovat či sdělovat svá trápení. Žákům ovšem více vyhovuje osobní konzultace se ŠMP, TU či jinými pedagogy dle jejich výběru. Pro úspěšnou realizaci primární prevence v průběhu školního roku byly školním metodikem prevence (dále jen ŠMP), výchovnými poradci a vedením školy pravidelně přeposílány materiály, metodiky a doporučení třídním i netřídním učitelům.

MPP byl realizován v průběhu celého školního roku. Při řešení nežádoucích jevů byly informace pravidelně zaznamenávány a získané podklady uschovány pro následné vyhodnocení a vyřešení problému. V letošním roce vzrostly případy **šikany a nevhodného chování mezi spolužáky**, užívání **elektronických cigaret** (zejména II. stupeň), a v neposlední řadě se zvýšil počet žáků s **duševními poruchami** (úzkosti, sebepoškozování). V případě nutnosti byla svolána výchovná komise, případová konference či jiní odborníci (RZS, městská policie, OSPOD).

2. Cílové skupiny MPP

Do MPP byl zapojen pedagogický i nepedagogický sbor a všichni žáci školy na I. a II. stupni.

3. Organizace MPP

- vedení školy
  ředitelka školy: Mgr. Vladimíra Holá
  zástupkyně – I. st.: Mgr. Slavomila Francová
  zástupkyně – II. st.: Mgr. Jana Klimešová
- ŠMP: Mgr. Marek Chaloupka

- výchovná poradkyně I. st.: Mgr. Zdeňka Kastlová
- výchovná poradkyně II. st.: Mgr. Martina Čmolíková

- Školní řád obsahuje zákaz nošení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek (drogy, alkohol, tabákové výrobky apod.) při všech činnostech školy, žákům je také omezena činnost na mobilních telefonech v rámci ochrany v kyberprostoru.
- Na základě školského zákona ustanovení § 30 odst. 3 (viz níže) došlo již ve šk. roce 2023/2024 k úpravě školního řádu ohledně užívání mobilních telefonů:
  Školní řád nebo vnitřní řád může omezit nebo zakázat používání mobilních telefonů nebo jiných elektronických zařízení dětmi, žáky nebo studenty s výjimkou jejich používání v nezbytném rozsahu ze zdravotních důvodů.

4. Uskutečněné akce MPP ve šk. r. 2025/2026

a) Primární prevence je začleněna do jednotlivých předmětů na I. i II. stupni. Jedná se zejména o prvouku, vlastivědu, přírodovědu, výchovu ke zdraví, občanskou výchovu, přírodopis, chemii a tělesnou výchovu. V těchto předmětech byly realizovány tematické bloky, které jsme si stanovili v minimálním preventivním programu.

b) Dále se uskutečnily následující jednorázové či dlouhodobější akce, které se zabývaly problematikou rizikového chování. Tyto besedy, přednášky a programy byly zaměřeny na primární prevenci a vždy byly vedeny vyškolenými odborníky a lektory. Na programu byl vždy přítomen TU či jiný pedagogický dozor.

- V září proběhla výstava 10 panelů na 11. ZŠ: Liga proti rakovině (14 dní zapůjčeno).

- Uskutečnila se také Soutěž mladých zdravotníků (I.+II. st.).

- Trestní odpovědnost - beseda s Městskou policií Plzeň – 7. a 8. třída.

- Pro 3. třídy proběhl program s názvem Semafor zdravé výživy s MUDr. Luhanovou. Žáci 5. ročníků měli s paní doktorkou interaktivní program s názvem Chraň své tělo. Pro 6. třídy proběhla beseda na téma Netolismus.

- Pro 4.D a 5.C byl uskutečněn program *Dobrodružství d*ospívání, kde se žáci nenásilnou formou seznámili s vývojem člověka a vztahovými vlastnostmi pro zodpovědné partnerství.

- Pro žáky 6. tříd proběhl program *Hasík* od HZS.

- *Čas proměň* – beseda pro dívky 6. ročníků.

- *Na startu mužnosti* – beseda pro hochy 8. ročníků.

- Pro žáky 7. tříd proběhly besedy – *Pobavme se o alkoholu* a také *Poruchy příjmu potravy.*

- Pro žáky II. stupně proběhl kurz 1. pomoci - VR Rescue.

- Program *Nečekané těhotenství* z organizace LUSK – 9. třídy (dvouhodinová přednáška s názornými pomůckami a videi, následuje hodinová beseda).

- Žáci 9. tříd měli také schůzky k volbě povolání a navštívili Úřad práce.

c) DVPP – semináře pro pedagogy I. a II. stupně zaměřené na primární prevenci a sociálně patologické jevy (Duševní servis, Setkání ŠMP atd.), první pomoc.

d) Mimoškolní pobyty žáků

- Výměnný pobyt mezi česko-polskými žáky.
- Zájezd do Anglie pro žáky 9. ročníků s ubytováním v hostitelských rodinách.

e) Další preventivní aktivity

I v tomto školním roce probíhala velká sběrová akce, které se zúčastnili děti, učitelé i rodiče. Třídy, které nasbíraly nejvíce starého papíru, získaly na konci školního roku odměnu.

Preventivní program samozřejmě začíná již u dětí na I. stupni (besedy, přednášky, projektové dny, praktické ukázky). Paní učitelky na I. stupni prevenci nenásilně zahrnovaly do běžné výuky i do dalších mimoškolních akcí dle aktuální potřeby, byl kladen důraz na klima třídy v nově vzniklých kolektivech. Již mnoho let jsou nedílnou součástí preventivních aktivit pravidelné návštěvy dopravního hřiště.

Již ve školním roce 2024/2025 byl vytvořen školním metodikem prevence „monitoring“ primární prevence pro třídní učitele (TU) na II. stupni. Tento dokument vyplňovali
TU pravidelně každý měsíc, byly zde zaznamenány různé ***formy rizikového chování, preventivní aktivity, problémy v kolektivu třídy, ale také pozitivní události ve třídě***. Shrnutí monitorovacích zpráv bylo ŠMP posíláno všem pedagogickým pracovníkům vždy na začátku následujícího měsíce do portálu Školy online.

5. Vyhodnocení akcí MPP

Ve školním roce 2025/2026 se nám podařilo úspěšně realizovat mnoho programů z plánovaných akcí z MPP. Při výběru jednotlivých besed a přednášek na začátku školního roku jsme využívali akce, které se v předchozích letech osvědčily. Žáci se nenásilnou formou

zapojovali do programů a získávali důležité informace a poznatky ohledně primární prevence. Většina akcí byla realizována za pomoci financí obdržených z grantu primární prevence.

6. Způsoby realizace MPP

- třídní aktivy a konzultace, besedy, projekty, diskuze, skupinové práce, nástěnky, školní výlety, individuální konzultace (ŠMP, výchovné poradkyně, TU, pedagogický sbor), schránka důvěry
- distanční výuka (již v individuálních případech) – portál ŠOL, platforma Teams, datová schránka, emaily, videokonference

Význam pro dosahování cílů preventivního programu školy má fungování školního parlamentu. Pod vedením pedagogů se žáci I. i II. stupně v parlamentu učí formulovat svoje myšlenky, vyjadřovat názory, diskutovat o problémech a celkově se tak podílet na zlepšování školního prostředí.

Po dlouholeté spolupráci s 11. ZŠ již nespolupracuje externí odborník včasné prevence – psycholožka Mgr. Petra Štefflová, která pracuje v oblasti preventivní péče a odborné poradenské péče.

Jako velký přínos považuje ŠMP relativně nově vzniklou organizaci Duševní servis. Ve zkratce je Duševní servis tým, jenž se dlouhodobě pohybuje ve školním prostředí, v poradenských a sociálních službách zaměřených na podporu dětí, dospívajících, jejich rodin a pedagogů. Jednou z lektorek je právě Mgr. P. Štefflová, která zde pracuje jako terapeutka podpůrné skupiny Synapse. ŠMP na odborné semináře pravidelně dochází a již někteří rodiče našich žáků byli odkázáni na pomoc do této organizace.

7. Spolupráce s jinými institucemi a organizacemi

V rámci MPP škola spolupracuje s těmito institucemi a organizacemi:
PPPP, SPC, OSPOD, Policie ČR (PČR), Městská policie, Úřad práce, Hasičský záchranný sbor (HZS), ZZS.

8. Údaje o prevenci a přijatých opatřeních k řešení sociálně patologických jevů a rizikového chování ve škole

Ve školním roce 2025/2026 bylo na I. i II. stupni řešeno větší množství výchovných případů. Podle charakteru a závažnosti jednotlivých situací byly využívány výchovné komise, jednání se zákonnými zástupci, individuální konzultace, krizové intervence a spolupráce s poradenskými či dalšími odbornými pracovišti. O řešených případech byla vedena příslušná dokumentace u výchovných poradkyň a školního metodika prevence.

V září 2025 byli žáci I. i II. stupně seznámeni s postupem při mimořádné situaci spojené s jednáním aktivního útočníka (AMOK). Třídní učitelé byli proškoleni a obdrželi

prezentaci a instruktážní video zaměřené na postup při ohrožení. Informace následně předávali žákům v rámci třídnických hodin. Ve 3. třídách realizoval seznámení s problematikou školní metodik prevence formou besedy a názorných ukázek.

Na II. stupni byly během školního roku řešeny mimořádné a krizové situace, na jejichž řešení se podíleli školní metodik prevence, výchovné poradkyně, třídní i netřídní učitelé a vedení školy. Jednotlivé případy byly podle potřeby konzultovány se zákonnými zástupci a dalšími odborníky. Nejčastěji se jednalo o vandalismus, zejména v prostorách toalet, a nevhodné chování mezi žáky. Obdobné projevy nevhodného chování byly zaznamenány také na I. stupni.

Podle závažnosti situace byla svolána výchovná komise nebo uskutečněno jednání se zákonnými zástupci. Jednání se účastnil třídní učitel, výchovná poradkyně nebo školní metodik prevence a zástupce vedení školy. Pokud nebylo možné situaci účinně řešit běžnými pedagogickými a poradenskými postupy, byli podle potřeby přizváni externí odborníci, například pracovníci OSPOD. O mimořádných situacích byly pořizovány záznamy a jejich další vývoj byl průběžně sledován.

Výchovné poradkyně pravidelně komunikovaly s pedagogicko-psychologickou poradnou. Konzultovaly zejména podpůrná opatření a individuální vzdělávací či výchovné plány u žáků I. i II. stupně.

Školní metodik prevence realizoval podpůrné rozhovory se žáky, u nichž bylo zaznamenáno výrazné zhoršení školního prospěchu nebo změny v chování a emočním prožívání. Rozhovory byly dokumentovány a podle potřeby na ně navazovala konzultace s třídním učitelem, vedením školy a zákonnými zástupci. Součástí podpory mohl být také individuální krizový plán zaměřený na identifikaci spouštěčů stresu a možností jeho zvládání.

Další oblastí bylo mapování vztahů a nevhodného chování mezi žáky, zejména na II. stupni. V případě potřeby byli do šetření zapojeni další žáci dané třídy, aby bylo možné situaci posoudit z více pohledů. Mapování probíhalo formou dotazníku umožňujícího individuální vyjádření žáků. Žáci byli předem seznámeni s účelem šetření a s důvodem svého zapojení. Po vyhodnocení následovalo podle potřeby informování zákonných zástupců, přijetí odpovídajících opatření a další monitorování situace.

V průběhu školního roku bylo realizováno několik krizových intervencí zaměřených na práci s třídním kolektivem, zejména na spolupráci, třídní klima, vzájemný respekt a nastavení společných hodnot. Třídní učitel byl při těchto intervencích přítomen a následně s třídou mohl dále pracovat na doporučených tématech.

Na základě požadavku vedení školy nebo třídních učitelů realizoval školní metodik prevence také sociometrická šetření. Ta byla zaměřena na vztahy mezi žáky a celkové klima třídy. Zákonní zástupci byli o realizaci šetření informováni. Po vyhodnocení následoval podle potřeby další vstup do třídy se zpětnou vazbou pro žáky. Třídním učitelům byly doporučovány aktivity do třídnických hodin zaměřené na podporu respektu, spolupráce, bezpečné komunikace a zdravých vztahů.

Významnou oblastí individuální podpory bylo duševní zdraví žáků. Probíhaly individuální konzultace zaměřené zejména na stres, úzkostné prožívání a v některých případech také na sebepoškozování. Obtíže souvisely jak se školním prostředím a vztahy v třídním kolektivu, tak v některých případech s náročnou rodinnou situací. Podle závažnosti

situace byli kontaktováni zákonní zástupci a byla doporučena spolupráce s odbornými službami.

Samostatnou oblast představovalo užívání elektronických cigaret, zejména na II. stupni. Opakovaně byly řešeny případy jejich užívání ve školním prostředí, především na toaletách během výuky i o přestávkách. Škola v této oblasti postupovala v souladu se školním řádem a přijatými kázeňskými opatřeními. Současně pokračovala v preventivním působení a monitorování situace.

Celkové vyhodnocení:

Celkově lze konstatovat, že škola měla v průběhu školního roku nastaven systém zachycování, dokumentace, řešení a následného monitorování případů rizikového chování. Vedle preventivních aktivit byly využívány také individuální a skupinové intervence a podle potřeby spolupráce s externími odborníky. Pro další období je vhodné zachovat pravidelné monitorování třídního klimatu, posilovat prevenci v oblasti duševního zdraví a pokračovat v cílené prevenci užívání elektronických cigaret a dalších návykových látek.

Doporučení pro další školní rok:

Za vhodné lze považovat zejména pokračování v pravidelném monitorování třídního klimatu, systematické vyhodnocování opakujících se forem rizikového chování a další rozvoj prevence v oblasti duševního zdraví žáků. Pozornost je vhodné věnovat také prevenci užívání elektronických cigaret a dalším formám rizikového chování souvisejícím s aktuálními potřebami žáků. Nadále je důležité udržovat spolupráci třídních učitelů, školního metodika prevence, výchovných poradkyň, vedení školy, zákonných zástupců a externích odborných pracovišť.

9. Závěr

Cíle vytyčené MPP se během školního roku 2025/2026 z velké míry podařilo naplnit. Žáci získali nové vědomosti, dovednosti a zkušenosti v oblasti rizikového chování a také zdravého životního stylu.

Většina preventivních programů byla hrazena z grantu Podpora primární prevence rizikového chování Odboru školství, mládeže a tělovýchovy Magistrátu města Plzně (škola obdržela 26 000 Kč na kalendářní rok 2025).

Díky výše uvedeným aktivitám a úsilí pedagogického sboru v oblasti vzdělávání i výchovy se škole daří eliminovat výskyt rizikového chování na minimum. V případě závažného nežádoucího chování byla podle potřeby svolána výchovná či případová komise, která sociálně patologické jevy s pomocí odborníků (ŠMP, PPPP, OSPOD…) řešila situaci a navrhla opatření a plán další práce.

V Plzni dne 30. června 2026 Mgr. Marek Chaloupka, ŠMP